Adviesraad Sociaal Domein Nieuwegein

Het College van B&W
Postbus 1
3430 AA Nieuwegein

Contactpersoon V. Hogendoorn
Telefoon 14030
E-mail v.hogendoorn@nieuwegein.nl

Datum 23 oktober 2018
Onderwerp advies ASD beleidskader jeugd

Geacht College,

De adviesraad sociaal domein is positief over het gegeven dat u zo snel na uw aantreden met dit beleidskader komt. In eerste instantie vonden wij het lastig de precieze status van dit document te bepalen, maar na overleg met de verantwoordelijke programmaleider is ons duidelijk dat het om een algemeen kader gaat waarbinnen de situatie en problemen van de Nieuwegeinse gezinnen, kinderen en jongeren worden beschreven die vervolgens op hun beurt uitgangspunt zijn voor concrete beleidsplannen. Het is daarom per definitie globaal.

Positieve elementen erin zijn wat ons betreft:

1) De duidelijke scheiding die wordt aangebracht naar verantwoordelijkheden:
   - Primaire verantwoordelijkheid bij ouders/opvoeders
   - Ondersteuning bieden waar nodig om ouders/opvoeders te ondersteunen om jeugdigen te laten opgroeien tot zelfredzame volwassenen
   - Waar nodig een vangnet bieden als extra ondersteuning wenselijk of noodzakelijk is
2) De ambitie om de problematiek vanuit een integrale visie te realiseren; zowel vanuit de betrokkenen, betrokken partijen die zorg en hulp bieden als ook wetgeving die ten grondslag ligt en de zogenaamde leefgebieden die in de transformatieagenda genoemd worden en die van toepassing zijn op het beleidskader jeugd. Wel wordt het tijd om hiervan werk te maken.
3) De verbinding die wordt gezocht tussen de programma's van de transformatieagenda en de constructieve samenwerking tussen alle betrokkenen in het sociaal domein.
4) De aandacht die expliciet gegeven wordt aan ook de groep 16 -27 jarigen, waarmee het bewust de overgang van 18- naar 18+, jongeren die iets meer moeite hebben om de weg naar zelfstandigheid te vinden en de jongeren die tussen wal en schip dreigen te vallen, adresseert.

Wij hebben ook enkele vragen, opmerkingen en suggesties.

1) Er zijn naast de drie wetten die ten grondslag liggen aan de transformatieagenda ook een aantal wetten die betrekking hebben op jeugdzorg en die niet onder de jeugdwet vallen. Op bladzijde 4 worden deze genoemd, maar het wordt niet duidelijk gemaakt of deze alle

daadwerkelijk ook onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Geef hierover duidelijkheid in het beleidskader.

2) Maak duidelijk hoe het beleidskader zich verhoudt tot de transformatieagenda en de programma's daarbinnen. Als niet alle doelen via het programma kansen voor jeugd gerealiseerd gaan worden welke doelen worden dan via andere programma's onder de transformatieagenda opgepakt, zoals onder andere Eigenwijks, meedoen naar vermogen, participatie en gezondheid?
3) In de bijlagen waarin een overzicht wordt gegeven van de situatie in Nieuwegein op het gebied van Preventie en Jeugd-Ggz worden een aantal knelpunten met name genoemd. Deze zouden nadrukkelijker bij het ontwikkelen van het beleidskader betrokken kunnen worden, evenals ervaringen van instanties als huisartsen, scholen en maatschappelijk werk.
4) Het beleidskader wordt gestructureerd op 2 pijlers (pedagogische basisinfrastructuur en jeugdhulp). Daaraan wordt toeleiding als verbindend element toegevoegd. Wij vragen ons af hoe deze pijlers zich verhouden tot de uitgangspunten van de transformatieagenda, de veerkracht versterkende en herstellende maatregelen en de lagen uit de interventiepiramide op bladzijde 16. De pijlers krijgen ieder een aantal doelen toebedeeld die, naar wij verwachten, verder geconcretiseerd moeten worden in volgende beleidsplannen. Maak deze verwachting (indien juist) expliciet kenbaar.
5) Voorts vragen wij ons af hoe de twee pijlers indien wenselijk/noodzakelijk zullen moeten gaan samenwerken en welke rol de toeleiding hierin moet gaan spelen. Zolang gewenste ontwikkelingen binnen de pedagogische basisinfrastructuur (preventie) gerealiseerd kunnen worden is het ok, maar als dit niet kan en jeugdhulp in welke vorm dan ook is noodzakelijk, hoe wordt dan de verbinding gemaakt. Welke inzichten worden uit de jeugdhulp teruggekoppeld om te leren en preventie te verbeteren? Welke jongeren keren steeds weer terug in jeugdhulp en waarom? Wat maakt het dat vergelijkbare jongeren wel de uitweg vinden? Welke rol speelt toeleiding (Geynwijs) hierbij?
6) In aansluiting hierop: Welke opdracht krijgt Geynwijs mbt de zorg en hulp voor de jeugd in Nieuwegein? Verwacht men een team gericht op jongeren naast teams die op volwassenen gericht is? Hoe gaat men binnen de toeleiding om met generalisten versus specialisten? Wil men kunnen beschikken over specialisten met kennis van bijvoorbeeld NAH of ASS? Heeft men deze kennis in huis of wordt deze ten behoeve van effectieve toeleiding ingekocht? Maak duidelijk welke verwachten men heeft mbt Geynwijs ten aanzien van jeugd of geef aan dat hier binnen afzienbare tijd (half jaar) helderheid in geformuleerd gaat worden.
7) Ten slotte zouden wij graag zien dat het beleidskader duidelijk maakt dat Nieuwegein (mbt jeugd) een verandering gaat doorvoeren van actiegericht naar resultaatgericht. Geef in het document aan hoe de uitgewerkte beleidsplannen op hun outcome gevolgd zullen worden en op welke manier de resultaten daarvan gebruikt worden bij de bijstellingen van beleid.
8) Afsluitend enkele aanvullende korte suggesties:
    a. Definieer jeugd. Verduidelijk dat het alle in Nieuwegein woonachtige jongeren betreft, ongeacht waar ze naar school gaan en waar ze werken. Volg een vergelijkbare benadering voor de kinderen/jongeren die tijdelijk elders verkeren in verband met de hulp die zij nodig hebben.
    b. Case management wordt als taak voor Geynwijs slechts 1 keer genoemd, terwijl deze taak als die goed is uitgewerkt als een van de succesfactoren voor een integrale benadering gezien wordt. Geef de verdere uitwerking van case management de urgentie die het verdient en realiseer hierin op korte termijn voortgang.
    c. Maatwerk wordt nog steeds als een groot goed ervaren, echter maak ook gebruik van bewezen interventies: voorkom al te veel "trial and error", waardoor

vertrouwen wordt verloren. Wees je bewust van de beloften die je wel en niet kan waarmaken. Jongeren die het vertrouwen in de gemeente zijn verloren, krijgen dat niet snel terug. Nogmaals: resultaten gelden.

d. Nieuwegeinse jongeren willen hun problemen zelf oplossen, tot ze vastlopen en dan weten ze niet altijd waar ze terecht kunnen. Inzicht geven (passende voorlichting gericht op de doelgroep) in waar men in zo'n geval terecht kan is een eenvoudige, maar wellicht belangrijke preventieve maatregel. Daarbij hoort ook duidelijkheid dat iedere ondersteuningsvraag de privacy van de aanvrager zal waarborgen.

De ASD is blij dat met dit beleidskader wordt getoond dat er weer ontwikkeling zit in het jeugdbeleid van de gemeente Nieuwegein.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein
dr. P.J.H. Selten
voorzitter

Voor deze,
Mevr. V. Hogendoorn

ambtelijk secretaris